

Fakta.

Věk těhotných se v poslední době neustále zvyšuje, i když je známo, že vyšší věk matky zvyšuje u plodu riziko chromozomální vady, jako je Downův syndrom a také některé syndromy související s těhotenstvím jako je například preeklampsie. Riziko je však přítomné u všech žen, proto je skríníng doporučen plošně.

Naše pracoviště má Certifikát kompetence od Fetal Medicine Foundation (FMF) – UK pro měření šíjového projasnění (nuchální translucence, NT) a dalších markerů jak chromozomálních vad, tak pro preeklampsii. Ty se využívají během skríníngového testu v prvním trimestru těhotenství pro stanovení rizika chromozomální vady u plodu a riziko preeklampsie u matky. Během UZ vyšetření potvrdíme, že plod je živý a dle velikosti určíme jeho stáří.

Dále změříme velikost šíjového projasnění, což je oblast za krčkem plodu, kde může dojít k nahromadění tekutiny. Pokud je šíjové projasnění zvýšené, plod má vyšší riziko chromozomální vady. Přesný výpočet rizika je pak získaný kombinací hodnoty šíjového projasnění a dalších ultrazvukových markerů, jako je například přítomnost nosní kůstky, hodnoty PAPP-A a volné beta HCG (těhotenské hormony z krevního oběhu u matky) a věku matky. V případě screeningu preeklampsie provádíme měření krevního tlaku v kombinaci s UZ vyšetřením průtoku krve děložními tepnami a laboratorní a biochemické markery používané pro stanovení rizika chromozomálních vad +/- PLGF. K výpočtu používáme software vyvinutý a certifikovaný FMF.

Tato skríníngová metoda je v současné době považována za nejefektivnější (má největší záchyt a nejnižší falešnou pozitivitu).

Odběr krve, UZ vyšetření a vyhodnocení s výpočtem rizik můžeme provést během jedné návštěvy (OSCAR-One-Stop-Clinic for Risk Assessment).

UZ vyšetření v prvním trimestru je schopné odhalit ty nejzávažnější strukturální vady u plodu, ale někdy jsou problémy zřejmé až ve vyšší fázi těhotenství. Proto doporučujeme, aby každá maminka absolvovala i podrobné UZ vyšetření ve druhém trimestru mezi 20.-22. týdnem těhotenství, včetně podrobného UZ vyšetření srdce plodu.

Okolo 30.týdne těhotenství pak doporučujeme provedení Dopplerovského UZ vyšetření, které zjišťuje, zda je dostatečný krevní průtok placentou a plodem, který je nezbytný pro správný růst plodu.

Vaše možnosti.

1. V současné době existuje několik metod, které vyčíslí riziko chromozomální vady u plodu:

- Prvotrimestrální skríníng (UZ vyšetření spolu s vyšetřením mateřské krve) mezi 11. až 14. týdnem těhotenství (nejefektivnější a doporučovaná metoda) nebo
- Druhotrimestrální skríníng (triple test - vyšetření mateřské krve okolo 16. týdne těhotenství). (Zejména pro ženy, u kterých není z časových nebo jiných důvodů možné provést prvotrimestrální skríníng nebo jako doplňující vyšetření.)
- Podrobné UZ vyšetření mezi 20.-22. týdnem těhotenství.

Výše uvedená vyšetření slouží pouze k vypočítání výše rizika, neposkytují definitivní odpověď na otázku, zda plod opravdu chromozomální vadu má nebo nemá. I když prvotrimestrální skríníng, tak, jak je prováděn v našem centru, patří k nejcitlivějším metodám, 100% jistotu poskytují pouze tzv. invazivní vyšetření:

- Odběr choriových klků (CVS) mezi 11.-14. týdnem těhotenství.
- Odběr plodové vody (AMC) od 16. týdne těhotenství.
- Odběr plodové vody (AMC).

Invazivní vyšetření zvyšuje riziko potratu o cca 0,3 %. Před provedením invazivního vyšetření Vás vždy co nejpodrobněji informujeme o důvodech doporučení provedení invazivního vyšetření a probereme s Vámi vždy všechny možnosti jednotlivých postupů, jejich výhody a rizika. Je důležité, abyste k rozhodnutí, zda podstoupit invazivní vyšetření, měla dostatek času. Pokud máte jakékoli otázky, neváhejte se nás zeptat.

2. Preeklampsie u matky

Preeklampsie je soubor symptomů – vysokého krevního tlaku, nálezu bílkoviny v moči a rozsáhlých otoků, vyskytujících se v souvislosti s těhotenstvím – nejdříve však po jeho 20. týdnu. V souvislosti s ní dochází často k závažnému zpomalení růstu plodu v děloze, čímž se zvyšuje riziko nitroděložního úmrtí plodu. Pokud se stav těhotné ženy trvale zhoršuje, může vyústit až v tzv. eklampsii, což je nebezpečná někdy až smrtelná komplikace, charakterizovaná vznikem záchvatu křečí, bezvědomím a kómatem.

- Příčinou je nedokonalé „uhnždění“ placenty v časných stadiích těhotenství, což ovlivní průtok krve mateřskými cévami zásobujícími těhotnou dělohu kyslíkem a živinami. Důsledkem těchto procesů dochází postupně k výše uvedeným symptomům.
- V současné době preeklampsie je klasifikovaná na předčasnou a pozdní formu. I když jsou obě formy závažné pro matku i plod, předčasná forma je považovaná za závažnější díky tomu, že plod není ještě dostatečně zralý, aby bylo těhotenství bezpečně ukončeno.
- Až v 90% můžeme závažnou formu preeklampsie předvídat změřením krevního tlaku v kombinaci s ultrazvukovým vyšetřením průtoků krve děložními tepnami a laboratorním stanovením hodnoty PLGF nebo PAPP-A (těhotenské hormony z krevního oběhu matky) a věku matky.

Toto neinvazivní vyšetření je vhodné provadět současně se skríníngem v I. trimestru. U těhotných s vysokým rizikem lze tuto komplikaci snížit až v 75% dlouhodobým užíváním malých dávek Aspirinu - 150 mg /den ve večerních hodinách od 12. do 36. týdne těhotenství.

Miminko, jsi v pořádku?

FETMED

...náš společný cíl...

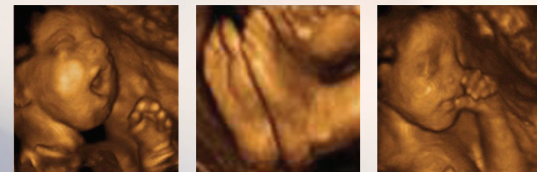
Vítejte v našem centru!

Představujeme Vám centrum fetální medicíny a genetiky v Olomouci i v Ostravě.

Centrum je zaměřeno na prenatalní diagnostiku – vyšetřování plodu po dobu těhotenství (zejména v prvním a druhém trimestru).

Centrum též poskytuje genetické konzultace jak v těhotenství, tak i u dalších skupin pacientů.

Centrum je založené doc. MUDr. Dhaifalah, Ph.D. - průkopnicí prvotrimestrálního skrínungu v České republice a držitelkou nejvyššího ocenění Mezinárodní společnosti pro gynekologii a porodnictví (FIGO) a Pamětní medaile UP. V oboru fetální medicíny pracuje již přes dvacet let. Úzce spolupracuje s Fetal Medicine Foundation (FMF) v Londýně a je nositelkou jejich diplomu, což je světová zajišťující organizace prvotrimestrálního skrínungu a fetální medicíny.

Co nabízíme?

Nabízíme služby doplňující Vaši pravidelnou prenatalní péči poskytovanou Vaším gynekologem.

Neinvasivní vyšetření:

- Prvotrimestrální skrínung v 11.-14. týdnu gravidity (certifikovaný FMF-UK)
 - chromosomalních vad, včetně měření NT
 - preeklampsie
- Podrobné UZ vyšetření včetně vyšetření srdce ve 20.-22. týdnu gravidity.
- Růst plodů a Dopplerovské UZ vyšetření placentární a fetální cirkulace po 30. týdnu gravidity.

Invazivní vyšetření:

- Odběr choriových klků (CVS) mezi 11.-14.týdnem gravidity.
- Odběr plodové vody po 16.týdnu gravidity.

Ostatní:

Trisomytest: je neinvasivní a velmi přesné skrínungové vyšetření DNA plodu (NIPT) z krve matky, které s vysokou pravděpodobností vyloučí nejčastější chromozomální abnormality již od 11. týdne těhotenství. Je vhodné pro ženy v pokročilém věku (více než 35 let), po umělém oplodnění a po opakovaných spontánních potratech.

Genetické poradenství:

Slouží k určení míry rizik a stanovení případné diagnózy genetického onemocnění u plodu nebo u narozeného jedince a navrhne další postup. Genetická konzultace je indikována u široké skupiny jedinců.

Pro Váš klid.

Těhotenství je jedním z nejkrásnějších období pro každý pár i nastávající maminku. Spolu s radostí však přináší i obavy o zdraví vyvíjejícího se plodu. Dodržování některých jednoduchých zásad zvyšuje Vaše šance na zdravý vývoj plodu:

- Zdravá výživa s dostatečným množstvím kyseliny listové, vyvarování se alkoholu a kouření.
- Pravidelné lehké cvičení – ideální je chůze a plavání.
- Preventivní prohlídky gynekologem.
- Ultrazvukové vyšetření v prvním a druhém trimestru

Největším překvapením je tradičně narození miminka, kdy se bezpečně odhalí pohlaví a zdravotní stav. Prenatální vyšetření během těhotenství Vám umožní něco z toho zjistit již během gravidity - dá se zjistit nejen pohlaví plodu ale i potencionální genetické problémy, chromozomální a vývojové vady. Tato informace je důležitá pro prevenci a umožňuje rozhodnout o dalším postupu už v nejranějších fázích těhotenství.

hodně štěstí...

FETMED

CENTRUM FETÁLNÍ MEDICÍNY A GENETIKY

doc. MUDR. Ishraq Dhaifalah, Ph.D.
www.fetmed.cz

OLOMOUČ
Horní Lán 1200/13, 779 00 Olomouc
Czech Republic, tel.: +420 605 825 780

OSTRAVA
Dr. Martinka 7, 700 30 Ostrava – Hrabůvka
Czech Republic, tel.: +420 773 190 249